

ATEITIES
VISUOMENĖS
INSTITUTAS

2016 M. VEIKLOS ATASKAITA

Patvirtinta 2017 m. kovo 24 d.
dalininko sprendimu Nr. SS-17-01

Viešoji įstaiga Ateities visuomenės institutas
Buveinės adresas Savičiaus g. 11-23, Vilnius
Įstaigos kodas 302807593

Savičiaus g. 11-23, Vilnius | el. p. info@futuresoc.com | www.futuresoc.com

TURINYS

I. VEIKLOS TIKSLAI IR POBŪDIS.....	3
II. 2016 M. INSTITUTO VEIKLOS REZULTATAI.....	4
1. MOKSLINIAI STRAIPSNIAI.....	5
2. MOKSLO STUDIJOS, TYRIMAI.....	5
2.1. MOKSLO STUDIJA.....	5
2.2. TYRIMAS.....	5
3. MTEPI VEIKLA.....	6
3.1. MOKSLO TYRIMŲ PAGRINDU KURIAMOS MOKYMŲ PROGRAMOS.....	6
3.2. MTEPI VYKDYMO IR DOKUMENTAVIMO METODOLOGIJOS KKI (AUDIOVIZUALINIAM) SEKTORIUI KONCEPCIJOS SUKŪRIMAS.....	9
3.3. INOVATYVIŲ PASLAUGŲ, PRODUKTŲ, VEIKLOS MODELIŲ KONCEPCIJŲ SUKŪRIMAS.....	9
3.3.1. Inovatyvių paslaugų, produktų, naujų veiklos modelių sukūrimas KKI sektoriui.....	9
3.3.2. Inovatyvių paslaugų, produktų, naujų veiklos modelių sukūrimas tradicinei pramonei.....	10
4. MOKYMAI.....	12
4.1. MOKYMŲ CIKLAS LIETUVOS REGIONUOSE.....	12
4.2. MOKYMAŠIS VISĄ GYVENIMĄ.....	12
5. ĮGYVENDINTI PROJEKTAI.....	13
6. STRAIPSNIAI ŽINIASKLAIDOJE.....	13
6.1. VALSTYBĖS POLITIKOS TOBULINIMAS.....	13
6.2. VISUOMENĖS RAIDOS TYRIMAI, STUDIJOS, ĮŽVALGOS, PROGNOZĖS IR ANALIZĖ ŽINIASKLAIDOJE.....	14
6.3. EDUKACINĖS VEIKLOS VIEŠINIMAS.....	16
7. KONFERENCIJOS, PILIETINĖS DISKUSIJOS.....	17

III. VEIKLOS TIKSLAI IR POBŪDIS

1. Viešosios įstaigos Ateities visuomenės institutas (toliau Institutas) strateginis **tikslas** – siekti visuomenės gerovės, vadovaujantis darnaus ir tvaraus vystymo principais.
2. Instituto **misija** – analizuoti ir numatyti visuomenės gerovę skatinančius veiksmus. Dalyvauti politikos formavimo ir formulavimo procesuose, prisidedant prie turinio formavimo, įtraukiant pilietiškai aktyvią visuomenės dalį – jaunimą, mokslininkus, verslininkus, menininkus, nevyriausybinės organizacijas, taip pat vykdyti politinio turinio įgyvendinimo priežiūrą ir monitoringą, teikti ekspertines išvadas, konsultacijas turinio tobulinimui visų lygių vyriausybiniams ir nevyriausybiniams, privačioms institucijoms ir įmonėms.
3. Instituto **veiklos turinys** – vykdyti tarpdisciplininių: socialinių (socioekonominių, sociokultūrinių, sociopolitinių ir kitų), humanitarinių, technologinių, kitų mokslų ir meno sričių mokslinius ir taikomuosius tyrimus; naudoti taikomųjų, mokslinių tyrimų rezultatus ir atradimus visuomenės ateities gerovei, viešinant jų rezultatus, perkeltiant į pramonę ir verslą, konsultuojant valstybės, viešąsias, privačias institucijas ir įmones, aktyviai bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis.
4. Kitos Instituto **veiklos kryptys**:
 - 4.1. pilietinės visuomenės švietimas ir politinio aktyvumo kultūros sklaida:
 - 4.1.1. diegti valstybės politikos kultūrą, grįstą pagarba pilietinei visuomenei, kurti standartus ir procedūras politinei atskaitomybei užtikrinti; stiprinti tautinį identitetą, pilietiškumą, atsakomybę ir bendradarbiavimą;
 - 4.1.2. gerinti demokratijos procesų kokybę, ugdyti nevyriausybinių sektorių, skatinti jo aktyvų dalyvavimą politikos procesuose;
 - 4.1.3. stiprinti verslo ir valdžios dialogą, ugdyti verslo pilietinę atsakomybę, skleisti aktyvaus verslo dalyvavimo politiniuose procesuose kultūrą;
 - 4.1.4. skatinti vaikų ir jaunimo vertybinių pažiūrų formavimąsi ugdant kūrybiškas, atviras, pilietiškas asmenybes;
 - 4.1.5. skatinti pozityvių žinių kultūrą, bendradarbiaujant su įvairiomis visuomenės informavimo priemonėmis.
 - 4.2. Visuomenės raidos tyrimai, studijos, išvalgos, prognozės ir analizė:
 - 4.2.1. skatinti žinių kūrimą, sklaidą ir panaudojimą;
 - 4.2.2. skatinti kūrybiškumą, verslumą ir lyderystę;
 - 4.2.3. skatinti verslo, mokslo, menų atstovų ir valstybės institucijų bendradarbiavimą, vykdant mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros užsakomuosius darbus;
 - 4.2.4. skatinti tarptautinį bendradarbiavimą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros srityje, taip pat plėtoti socialinius, kultūrinius ir politinius tyrimus, rengti mokslinius straipsnius, paremtus aukščiau nurodytais tyrimais;
 - 4.2.5. skatinti privataus ir viešojo sektorių bendradarbiavimą sociopolitiniame, socioekonominiame, sociokultūriniame kontekste.
 - 4.3. Diskusijų ir forumų, mokslo simpoziumų, konferencijų inicijavimas ir organizavimas Lietuvos visuomenės ateities perspektyvų, valstybės strateginių prioritetų, jų įgyvendinimo pasekmių visuomenės gerovės atžvilgiu aptarimams:
 - 4.3.1. aktualizuoti visuomenei svarbias meno, švietimo, mokslo, verslo problemas;
 - 4.3.2. skatinti sveikatos, gamtinės ir kultūrinės aplinkos tausojimą;
 - 4.3.3. skatinti verslumą, naujų įmonių mokslo ir meno srityse kūrimąsi ir plėtrą.
 - 4.4. Politikos formavimo, formulavimo, biudžetavimo, įgyvendinimo priežiūros stebėseną ir rezultatų vertinimas:
 - 4.4.1. vykdyti politinių partijų veiklos stebėseną;
 - 4.4.2. vykdyti Vyriausybės veiklos stebėseną;
 - 4.4.3. vykdyti atskirų politikų veiklos stebėseną;
 - 4.4.4. vykdyti biudžetų skirstymo veiklos stebėseną;
 - 4.4.5. vykdyti priemonių planų parengimo stebėseną;

- 4.4.6. formuoti atskirų politinių sričių politiką:
 - 4.4.6.1. formuoti, formuluoti kūrybinių industrijų politiką ir biudžetavimą, vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą;
 - 4.4.6.2. formuoti, formuluoti sveikatos politiką ir biudžetavimą, vykdyti jų įgyvendinimo priežiūrą;
 - 4.4.6.3. kitos.
- 4.5. Filantropinės veiklos skatinimas.
- 4.6. Verslo, mokslo, meno sričių atstovų integravimas į globalizacijos procesus, skatinant tarptautinius projektus ir jų sąveiką.
- 4.7. Leidybos, kūrybos ir skaitomumo skatinimas. Naujų produktų kūrimas:
 - 4.7.1. kurti, leisti pilietinio švietimo vaikams, jaunimui, verslo ir mokslo, meno ir kultūros leidinius, užtikrinti jų sklaidą, kurti gerąsias nacionalinio tapatumo tradicijas.
- 4.8. Mokslo, meno, verslo ir valstybinės politikos pasiekimų viešinimas:
 - 4.8.1. skatinti vaikų, jaunimo, verslo ir kitų bendruomenių atstovus dalyvauti kultūrinėje veikloje;
 - 4.8.2. vystyti kritinį visuomenės mąstymą, skatinti Lietuvos ir pasaulio mokslo ir kultūros pasiekimų pažinimą;
 - 4.8.3. tarpininkauti kuriant bendrus projektus tarp mokslininkų, verslininkų, kūrėjų, kultūros veikėjų ir kitų visuomenės ir valstybės segmentų.
- 4.9. Naujų programų ir projektų kūrimas, pagalba ir konsultavimas juos rengiant.

INSTITUTAS, ĮGYVENDINDAMAS SAVO TIKSLUS, VYKDO ŠIĄ VEIKLĄ:

1. įvairių tyrimų atlikimas; socialiniai, humanitariniai, technologiniai moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla;
2. leidyba; mokslinių straipsnių leidyba bei įvairi kita leidyba (knygų, laikraščių, žurnalų, periodinių leidinių ir kt.);
3. rinkos tyrimai ir viešosios nuomonės apklausa;
4. kvalifikacijos tobulinimo veikla;
5. įvairus papildomas mokymas;
6. konsultacijos;
7. mokymas;
8. tarpininkavimo paslaugos;
9. renginių organizavimas;
10. rinkodara;
11. reklama;
12. meninė ir literatūrinė kūryba ir interpretavimas;
13. pramoginė veikla;
14. kelionių agentūrų veikla;
15. turizmo paslaugos;
16. didmeninė ir mažmeninė prekyba;
17. nekilnojamojo turto pirkimas / pardavimas.

II. 2016 M. INSTITUTO VEIKLOS REZULTATAI

1. MOKSLINIAI STRAIPSNIAI

Mecenavimas ir kultūros politika Lietuvoje: mecenavimo dalyvių požiūriai / Culture Philanthropy and Culture Policy in Lithuania: perceptions of participants in culture philanthropy

Author(s): Eglė Vaidelytė, Eglė Butkevičienė, Erika Furman

Subject(s): Civil Society, Public Administration

Published by: Mykolas Romeris University

Keywords: culture philanthropy; culture policy; culture philanthropy actors

Summary/Abstract: The governmental promotion of culture philanthropy as a significant issue in culture policy is widely discussed in scientific literature. Many authors (Sulek 2010, Payton, 2000, etc.) argue that, though philanthropy concept has antique origins, at present still there is no comprehensive perception of its full meaning and no well-thought-out definition exists, thus, it is not astonishing that understanding of philanthropy is pretty much embedded in social, cultural and political settings. Culture philanthropy process involves different philanthropy actors – donors, intermediaries and recipients. The paper aims to discuss theoretical and practical aspects of culture philanthropy, using three different approaches – perceptions by all three groups of actors in culture philanthropy. The paper analyses the concept of philanthropy as well as perceptions of culture policy in Lithuania. Data analysis is dwelling on the findings of the qualitative research conducted in 2014 on culture philanthropy actors' perceptions and experiences.

<https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=341367>

2. MOKSLO STUDIJOS, TYRIMAI

2.1. MOKSLO STUDIJA

Mecenavimas ir kultūros politika Lietuvoje (rengiama publikacijai 2017 m.)

Parengta mokslo studijos koncepcija „Mecenavimas ir kultūros politika Lietuvoje“, kuri apjungs keletą VŠĮ Ateities visuomenės instituto atliktų tyrimų – Nacionalinės kultūros mecenavimo strategijos sukūrimas, Inovacinių technologijų naudojimo KKI paslaugų sklaida regionuose galimybių tyrimas, Lietuvos regionų savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo vertinimo ir jo skatinimo galimybių analizė.

Autoriai: Eglė Vaidelytė, Eglė Butkevičienė, Erika Furman

Temos: pilietinė visuomenė, viešasis administravimas

Publikuos: Kauno technologijos universitetas

Raktiniai žodžiai: kultūros filantropija, kultūros politika, kultūros filantropai, viešasis administravimas.

2.2. TYRIMAS

Lietuvos regionų savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo vertinimo ir jo skatinimo galimybių analizė

Tyrimas atliktas įgyvendinant projektą „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ Nr.

NOR-LT10-VRM-01-K-01-003, kuris bendrai finansuojamas 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

Tyrimas atliktas pasinaudojant partnerių iš Norvegijos pavyzdžiu ir jų metodologija. Išanalizuotas kultūros įstaigų, veikiančių Lietuvos regionuose, veiklos inovatyvumas ir pateiktos rekomendacijos dėl sektoriaus veiklos inovatyvumo skatinimo galimybių (http://www.futuresoc.com/wp-content/uploads/2015/11/Lietuvos-regionu-kulturos-istaigu-veiklos-inovatyvumo-vertinimo-ir-skatinimo-analize_2016.pdf).

3. MTEPI VEIKLA

3.1. MOKSLO TYRIMŲ PAGRINDU KURIAMOS MOKYMŲ PROGRAMOS

Lietuvos regionų savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo vertinimo ir jo skatinimo galimybių analizės (http://www.futuresoc.com/wp-content/uploads/2015/11/Lietuvos-regionu-kulturos-istaigu-veiklos-inovatyvumo-vertinimo-ir-skatinimo-analize_2016.pdf) pagrindu buvo sukurta nauja mokymo programa, skirta kultūros įstaigų darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, siekiant skatinti ir vykdyti inovatyvią veiklą, kurti naujus kultūros turinio produktus ir paslaugas.

Mokymo programos unikalumas – apjungtos Norvegijos partnerių teorinės ir praktinės žinios, atliktas tyrimas, kurio pagrindu sukurtos ir testuotos naujos edukacinės programos. Programų bandomosios versijos patikrintos imituojant realias sąlygas, sekančiame etape buvo patobulintos ir pristatytos kultūros įstaigų darbuotojams, gauta teigiamas programų įvertinimas).

Programos turi originalią metodiką, kuri apjungia skirtingus metodus. Programa skirta pakelti kultūros įstaigų darbuotojų kvalifikaciją, išaiškinant kas yra inovatyvi veikla, inovatyvus produktas arba inovatyvi paslauga kultūros įstaigos veikloje. Kultūros įstaigos darbuotojai turi sukurti naują kultūros produkto ar paslaugos prototipą, pademonstruoti jį, išklaudyti pastabas ir patobulinti. Kultūros įstaigų darbuotojai atlieka paslaugų arba kultūros produktų konstravimą pagal mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) lygius.

Pirmoji programa. Gerieji Norvegijos kultūros įstaigų pavyzdžiai ir inovacijos juose. Inovacijų samprata (4 akad. val.). Kūrybinės laboratorijos, kuriose vystoma vienos pasirinktos to regiono kultūros institucijos įveiklinimo / modernizavimo koncepcija, sukuriant inovatyvios kultūros įstaigos prototipą (8 akad. val.). Analizuojamos temos ir eiga:

- Supažindinimas su sąvokomis – kūrybinės inovacijos, kūrybinės laboratorijos ir kt.;
- Gerosios Norvegijos karalystės patirties pristatymas ir analizė;
- Gerieji Lietuvos kultūros įstaigų patirties pavyzdžiai ir jų analizė;
- Dizaino sprendimais grįsto mąstymo būdo, metodikos, tyrimų (angl. design thinking) pristatymas ir panaudojimas;
- Supažindinimas su kūrybinių idėjų generavimo technika (U metodas);
- Kūrybinių inovacijų prototipavimo etapai;
- Kūrybinių inovacijų prototipo (paslaugos ar produkto) gaminimas, pristatymas, tobulinimas pagal pastabas.

Naujos metodikos sukūrimas

Kuriant kūrybinių laboratorijų metodiką nuspręsta apjungti du metodus – dizaino sprendimais grįsto mąstymo (angl. design thinking) ir U teorijos, kadangi dalyviams jų metu reikėjo vystyti pasirinktos to regiono kultūros įstaigos įveiklinimo koncepciją, sukuriant inovatyvios kultūros įstaigos / paslaugos / produkto prototipą. Vadovaudamiesi šiais metodais projekto partneriai ir lektoriai įgalina

dalyvius mąstyti kūrybiškai tam, kad būtų pasiekti projekto tikslai ir, svarbiausia, patenkintas dalyvių žinių, kaip išspręsti jų atstovaujamos įstaigos iššūkius, poreikis.

Dizaino sprendimais grįsto mąstymo (angl. design thinking) metodika buvo išvystyta Stanfordo universiteto dizaino institute kaip dizaino kūrimo procesas, kai pirmiausia gilinamasi į vartotojo poreikius, generuojamos idėjos, kuriami prototipai ir jie testuojami – tik pačioje pabaigoje atsakant į klausimą, kurį problemos sprendimą verčiausia pasirinkti. Šią metodiką sėkmingai gali taikyti ne tik dizaineriai, bet ir kitų sričių specialistai, kuriems reikalingi šiuolaikiški ir efektyvūs problemų sprendimo ir idėjų generavimo metodai. Metodika leidžia atitrūkti nuo ilgainiui susiformavusių mąstymo stereotipų, įprastų problemų sprendimo būdų ir įgalina pasireikšti vaizduotei, intuicijai, prigimtiniam kūrybingumui, bet tuo pačiu neprarandant racionalaus pagrindo ir visuomet koncentruojantis į galutinio vartotojo poreikius. Metodiką savo veikloje taiko tokios pasaulinės kompanijos kaip Apple, Amazon, Samsung, Burberry, BMW ir kitos.

U teorija. Kai žmonės siekia veikti vedini giluminio žinojimo, jie patiria ateitį taip, lyg ta ateitis „norėtų gimti“. Tokį patyrimą U teorijoje vadiname „esaties pajautimu“. Tai speciali praktika, kuri sukuria progą rasti idėjoms, kaip spręsti iššūkius ir sukurti ateitį, kuri anksčiau atrodė neįmanoma. U teorija paaiškina ir aprašo, kaip praktikuoti tokį esaties pajautimo ir veikimo gebėjimą. Ją sudaro penki žingsniai: 1) bendro ketinimo sukūrimas; 2) stebėjimas; 3) atsitraukimas ir susitelkimas į vidinį žinojimą; 4) veikimas, prototipo kūrimas; 5) naujos ekosistemos įkūnijimas.

Antroji programa. **Inovatyvi filantropija (6 akad. val.)** sukurta tyrimo Nacionalinės kultūros mecenavimo strategijos sukūrimas (<http://www.futuresoc.com/wp-content/uploads/2015/02/mecenavimo-strategijos-sukurimas-SUTRUMPINTA-SP3.pdf>) rezultatų pagrindu.

Programos tikslas – suteikti žinių, reikalingų darnios organizacijos finansavimo strategijos vystymui. Dalyviams suteikiamos žinios, kodėl donorai aukoja lėšas, mecenatystės etikos taisyklės. Išaiškinamos filantropinių lėšų pritraukimo strategijos sukūrimo galimybės. Suteiktos teorinės žinios iliustruojamos konkrečiais praktiniais lėšų pritraukimo atvejais ir pavyzdžiais Lietuvoje bei užsienyje. Programos praktinėje dalyje dalyviai parengia lėšų pritraukimo koncepciją ir pristato ją auditorijai, gauna grįžtamąjį ryšį: simuliacinių projektų lėšų pritraukimo koncepcijos pristatymas simuliaciniam filantropui.

Programos unikalumas: suteiktų teorinių žinių darni koreliacija su praktiniais įgyvendintais pvz., kurie motyvuoja veiksmui ir sukelia vidinę konkurenciją. Tos pačios programos rėmuose konstruojama filantropinių lėšų naujoms paslaugoms ir naujiems produktams kurti pritraukimo strategija, pristatymas potencialiam filantropui, grįžtamasis ryšys iš simuliacinės situacijos.

Seminaro mokymo metodai:

- Ledlaužio metodas;
- Teorinė paskaita;
- Idėjų žemėlapis;
- Gerosios Norvegijos praktikos pavyzdžių pateikimas ir pritaikymas Lietuvoje;
- Individualus darbas;
- Darbas grupėse;
- Žodinis pranešimas;
- Diskusija;
- Veiklos refleksija.

Suteiktos žinios:

- Filantropijos ir lėšų pritraukimo sampratos;
- Filantropijos funkcijos ir motyvai;
- Lėšų pritraukimo modeliai, žingsniai ir tarptautinė etika;

- Filantropo socialinis / psichologinis poveikslas;
- Lėšų pritraukimo strategijos planavimas ir rizikos;
- Praktinė veikla – lėšų pritraukimo planas ir jo pristatymas auditorijai;
- Geroji Norvegijos karalystės patirtis.

Trečioji programa. **Inovacijų finansavimo šaltiniai ir jų alternatyvos (4 akad. val.).**

Viena iš tyrimo Lietuvos regionų savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo vertinimo ir jo skatinimo galimybių analizė išvadų – mažas gebėjimas pasinaudoti inovacijas finansuojančiais šaltiniais. Tarptautinių fondų galimybės, ES struktūrinių fondų galimybės ir kiti kultūros inovacijas, bendrai inovacijas remiantys šaltiniai.

Dalyviai supažindinami su galimybėmis, atlieka praktinius savo organizacijos finansavimo instrumentų ir jų alternatyvų konstravimo veiksmus.

Projekto tikslinė grupė – kultūros sektoriaus darbuotojai, kurie neturi jokios patirties su ES struktūriniais fondais, kadangi dauguma tokių įstaigų gauna paramą arba tiesiogiai iš savivaldybės, arba iš Kultūros tarybos. Galimybės pretenduoti į ES lėšas ir ES paramos administravimas, deja, smarkiai skiriasi nuo minėtų kultūros sektoriaus dotacijų administravimo modelio. 2014-2020 m. struktūrinių fondų periode pirmą kartą Kultūros sektorius gavo dalį lėšų, į kurias galės pretenduoti. Šio seminaro metu tikslinei grupei pateikta informacija apie Europos sąjungos ir Lietuvos strateginius dokumentus, kurie nulėmė 2014-2020 m. periodo prioritetus. Taip pristatomi būdai, kuriais kultūros sektorius gali pretenduoti į paramą ir jiems aktualias priemones.

Seminaro mokymo metodai:

- Ledlaužio metodas;
- Teorinė paskaita;
- Gerosios Norvegijos praktikos pavyzdžių pateikimas ir pritaikymas Lietuvoje;
- Praktinė užduotis, darbas grupėse;
- Veiklos refleksija;
- Lyginamoji analizė.

Seminaro metu suteikiamos žinios:

- Pagrindiniai terminai administruojant ES fondų projektus;
- ES struktūrinių fondų logika, paramos tikslai;
- Lietuvos strateginiai dokumentai;
- 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioritetai;
- Kultūros ministerijos kuruojamos priemonės;
- ES struktūrinių fondų priemonės skirtos tikslinei grupei;
- Geroji Norvegijos karalystės patirtis;
- Inovacijų sąvoka ir svarba ES prioritetams;
- Viešojo ir privataus sektorių partnerystė;
- Kiti fondai, kitos finansavimo galimybės.

Sukurtos programos buvo testuojamos ir tobulinamos dalyvaujant dėstytojams dr. E. Furman, dr. E. Vaidelytei, dr. E. Butkevičienei.

Bendra trijų dienų programa buvo labai gerai įvertinta regionų kultūros įstaigų darbuotojų kaip efektyvi, turininga, turinti praktinį panaudojimo aspektą, tiesiogiai daranti poveikį jų veiklos inovatyvumo vystymui ir plėtrai.

3.2. MTEPI VYKDYMO IR DOKUMENTAVIMO METODOLOGIJOS KKI (AUDIOVIZUALINIAM) SEKTORIUI KONCEPCIJOS SUKŪRIMAS

VšĮ Ateities visuomenės institutas, bendradarbiaudamas su audiovizualiniu sektoriumi, identifikavo MTEPI vykdymo bei deklaravimo KKI (audiovizualiniame) sektoriuje problematiką ir parengė MTEPI vykdymo ir dokumentavimo metodologijos KKI (audiovizualiniam) sektoriui koncepciją. Koncepcijos sukūrimas priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo koncepcijos formulavimas).

ES ir Lietuvos politiniuose dokumentuose vartojama inovacijų samprata yra iš esmės grindžiama siaurai suprantama technologinių inovacijų samprata, ją papildant pirmiausia verslo organizacijų veiklos specifika. Lietuviškos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) ir inovacijų metodologijos yra orientuotos į technologines inovacijas ir nėra aiškus kultūrinių ir kūrybinių industrijų (KKI) sektoriui, todėl reikalauja papildomos MTEPI metodologijos ir taikymo vadovo. KKI akivaizdžiai neišnaudoja joms iš prigimties būdingo kūrybinio potencialo ir dėl išorinių, ir dėl vidinių priežasčių: 1) jos nėra aktyviai įtrauktos į ES ir nacionalinę inovacijų politiką ir 2) nėra aiškių metodologinių dokumentų, kuriais disponuoja kitos sritys, ir kurios motyvuotų bei finansiškai skatintų KKI organizacijas diegti inovacijas ir dalyvauti inovacijų politikoje.

Pagal sukurta metodologijos koncepciją numatoma rengti paraišką / paraiškas metodologijos sukūrimo finansavimui gauti: išanalizuoti Lietuvos ir užsienio šalių MTEPI skatinimo KKI sektoriuje priemonės, identifikuoti MTEPI apraiškas audiovizualiniame sektoriuje ir inovacijų plėtros procesų skatinimui parengti pilotines metodologiją ir rekomendacijas Lietuvos KKI (audiovizualiniam) sektoriui.

3.3. INOVATYVIŲ PASLAUGŲ, PRODUKTŲ, VEIKLOS MODELIŲ KONCEPCIJŲ SUKŪRIMAS

3.3.1. Inovatyvių paslaugų, produktų, naujų veiklos modelių sukūrimas KKI sektoriui

Įtraukios nacionalinio ir europinio kino sklaidos sistemos koncepcijos sukūrimas

Vykstant skaitmenizacijai ir technologijų plėtrai, Lietuvoje / Europoje nėra integralios kino sklaidos (platinimo ir rodymo) sistemos, kuri užtikrintų teisėtą prieigą prie skaitmeninio, suskaitmeninto lietuviško ir europinio kino turinio, būtų patogi ir interaktyvi, apimanti inovatyvius technologinius sprendimus, analizuojanti kino vartotojų (žiūrovų) elgseną ir poreikius.

Ateities visuomenės institutas, bendradarbiaudamas su kino industrijos atstovais, sukūrė įtraukios nacionalinio ir europinio kino sklaidos sistemos koncepciją. Koncepcijos sukūrimas priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo koncepcijos formulavimas).

Įtraukios nacionalinio ir europinio kino sklaidos sistema leis: 1) vystyti kino sektoriaus kompetencijas inovacijų srityje ir kurti kino pramonėje į inovacijas orientuotą paslaugų ir produktų kultūrą, suteikiant galimybes inovatyviems produktams ir paslaugoms atsidurti rinkoje; 2) ištirti Lietuvos kino vartotojų (žiūrovų) elgsenos modelius. Užtikrinti jų pasitenkinimą kino žiūrėjimo technologinėmis galimybėmis; sukurti kino žiūrėjimo komfortą užtikrinančias sąlygas, ypatingai atitolusiose nuo miestų vietose, skatinant bendruomeniškumo jausmą, mažinant socialinę atskirtį, didinant psichologinį šalies gyventojų pasitenkinimą, taip didinant gyvenamųjų vietų patrauklumą; 3) didinti kino vartotojų (žiūrovų) sąmoningumą bei užkardyti „piratavimą“, suteikiant teisėtą prieigą prie lietuviškų ir europinių skaitmeninių filmų; 4) įgalinti edukuoti vartotoją (žiūrovą) kino meno srityje, lavinti jo gebėjimus pasirinkti kokybišką kino turinį per teisėtas priemogas.

Įtraukios nacionalinio ir europinio kino sklaidos sistema gali būti adaptuojama šalyse, kuriose, kaip ir Lietuvoje, nėra sukurtos kino platinimo ir rodymo sistemos, dalyviai yra fragmentiški.

VšĮ Vilniaus keistuolių teatro laboratorijos koncepcijos sukūrimas ir teatro infrastruktūros atnaujinimo (modernizavimo) investicinio projekto parengimas (2015–2016 m.)

Bendradarbiaujant su VšĮ Vilniaus keistuolių teatru sukurta teatro laboratorijos koncepcija, kuri apima: edukacinius užsiėmimus (moksleiviams) – inovatyviomis ugdymo formomis ir moderniais mokymo metodais skatina vaikų kūrybiškumą, supažindina jaunąją kartą su teatru, muzika, menu; laboratoriją ir eksperimentinius projektus – debiutus, žiūrovą įtraukiantys, griauinantys „ketvirtąją sieną“ renginiai, kai eksperimentus vykdo režisieriai ir aktoriai, nestandartiniai sprendimai, kurioje studentai ir teatro profesionalai galės nevaržomai reikšti savo kūrybinę energiją; spektaklius mažiausiųjų socialiniam ugdymui, jų vaizduotės bei komunikacijos puoselėjimui; 4) užsiėmimus neįgaliesiems, siekiant paskatinti jų savirealizaciją ir integraciją bei kt. Koncepcijos sukūrimas priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo koncepcijos formulavimas).

Pagal sukurtą teatro laboratorijos koncepciją parengtas teatro infrastruktūros modernizavimo investicinis projektas ES struktūrinių fondų finansavimui gauti pagal priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-V-304 „Modernizuoti kultūros infrastruktūrą“.

Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos erdvių įveiklinimo koncepcijos sukūrimas ir pastatų rekonstravimo investicinio projekto parengimas (2015–2016 m.)

Bendradarbiaujant su Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios biblioteka, sukurta bibliotekos erdvių įveiklinimo koncepcija. Biblioteka: kūrybiško miesto – sostinės – biuras, kuriančio Vilniaus atstovybė ar namai, patraukli vieta kultūriniais ir laisvalaikio poreikiams realizuoti, dirbtuvėms, skaitymams, mokymams; patrauklus turizmo objektas – kaip architektūros objektas, kultūros įstaiga bei informacijos centras, susijęs su Adomu Mickevičiumi ir romantizmu; įvairių tikslinių grupių susibūrimo vieta apimanti visa, apie ką kalba knygos, tad formuodama savo veiklos turinį, biblioteka gali imtis pačios įvairiausių tematikos.

Koncepcijos sukūrimas priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo koncepcijos formulavimas).

Pagal sukurtą A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos erdvių įveiklinimo koncepciją parengtas bibliotekos pastatų rekonstravimo investicinis projektas ES struktūrinių fondų finansavimui gauti pagal priemonę Nr. 07.1.1-CPVA-V-304 „Modernizuoti kultūros infrastruktūrą“.

3.3.2. Inovatyvių paslaugų, produktų, naujų veiklos modelių sukūrimas tradicinei pramonei

Inovatyvaus verslo modelio „Užsakovo atsargų valdymas“ prototipo koncepcijos ir projektinės idėjos sukūrimas (2015-2016 m.)

Bendradarbiaujant su UAB „Firidas“ sukurta gamybos įmonėms pritaikyto inovatyvus verslo modelio „Užsakovo atsargų valdymas“ prototipo koncepcija, kuri iš esmės keičia tradicinį verslo modelį „užsakymas – atlikimas“, kai santykinai su užsakovu yra grindžiami gautų pavienių užsakymų įgyvendinimu. Taikant inovatyvų verslo modelį „Užsakovo atsargų valdymas“, spaustuvei bus perduodamas užsakovo atsargų valdymas. Šiame modelyje spaustuvės pačios seka užsakovo spausdintos produkcijos suvartojimą ir palaiko nustatytą atsargų lygį. Tokiu būdu spaustuvė išplečia kompetencijos ribas, suteikia papildomą vertę savo paslaugoms. Sukurtas naujas verslo modelis sudaro galimybę išplėsti paslaugų eksportą bei paskatinti spaustuvių (kitų gamybos įmonių) integraciją ir klasterizaciją. Įdiegus šį verslo modelį spaustuvė įgyja esminį konkurencinį pranašumą, suteikdama užsakovui ne tik spaudos, bet ir atsargų valdymo paslaugas. Tokia spaustuvės teikiama atsargų valdymo paslauga užsakovui yra svarbi, kadangi leidžia ženkliai sumažinti atsargų valdymo išlaidas ir koncentruotis ties savo produkcijos gamyba. Spaustuvė sumažina savo teikiamų paslaugų

kaštus, kadangi valdydama užsakovo atsargas gali lengviau ir efektyviau planuoti spaudos darbus, efektyviau valdyti savo žaliavas, pasikartojantiems gaminiams panaudoti jau turimas spaudos formas. Konceptijos sukūrimas priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo konceptijos formulavimas). Pagrindinis „Užsakovo atsargų valdymas“ verslo modelio tikslinis segmentas yra tiek Lietuvos, tiek užsienio gamybos įmonės. Sėkmingai įdiegus šį verslo modelį vienoje įmonėje, jis bus parduodamas ir diegiamas kitose „verslui verslui“ (angl. business to business) produkciją teikiančiose įmonėse. Sukurta prototipo konceptija ir paraiška buvo pateikta gauti finansavimą pagal ES investicijų priemonę „Intelektas. Bendri verslo ir mokslo projektai“, siekiant sukurti inovatyvaus verslo modelį.

Regioninės ekosistemos modelio konceptijos sukūrimas, transformuojant tradicinės pramonės įmonė veiklą į aukštos pridėtinės vertės produktų gamybą, pasitelkiant kūrybinių

Ateities visuomenės institutas inicijavo UAB „Vakarų spaustuvės“ ir MB „Individus“ (prekinis ženklas INDI) veiklų apjungimą ir sukūrė regioninės ekosistemos modelio konceptiją, kuri priskiriamas MTEP 2 etapui (žinių taikymo konceptijos formulavimas).

Tikslas – sukurti laikraščių, kurie leidžiami Vakarų Lietuvoje ir spausdinami spaustuvėje, surinkimo iš skaitytojų ir antrinio perdirbimo ekosistemą. Tokiu būdu bus kuriama bendra verslo (leidybės ir gamybos) ir vartotojų (skaitytojų) ekosistema, kur naujų interjero produktų gamybai bus panaudojamos ne tik spaustuvėje turimos popieriaus atliekos, bet ir perskaityti laikraščiai, kurie taps naujos medžiagos gamybine žaliava, pagaminimo šaltiniu. Kūrybinės inovacijos dėka, laikraščių gamyba gali palaipsniui pereiti į kūrybinių produktų gamybą, kur yra daug vietos eksperimentams su nauja medžiaga, ieškant skirtingų dizaino formų ir panaudojimo būdų. Naujų, unikalaus dizaino produktų komercializavimas turi didelį potencialą užsienio rinkose. Tokiu būdu bus sujungtos dvi unikalios patirtys – gamybos ir kūrybinės, kurios jau paskatino ir kitus bendruomenės narius prisidėti prie socialiai atsakingo verslo projekto.

Vystomas projektas priskiriamas socialinių inovacijų sričiai – (1) sprendžia atliekų antrinio panaudojimo problemą, (2) įtraukia bendruomenę prisidėti prie projekto įgyvendinimo rezultatų, (3) vykdomi eksperimentai su naujos medžiagos sukūrimu, (4) kuriami aukštos pridėtinės vertės produktų prototipai (interjero elementai), (5) vykdomas jų eksponavimas ir komercializavimo veikla. Visi išvardinti elementai yra planuojamos kurti ir testuoti ekosistemos dalis.

Be socialinės inovacijos įmonėje įvyks dar kelių lygių inovacijos: (1) proceso inovacija – gamyba nepasibaigs laikraščio išspausdinimu, o prisidės papildomi nauji procesai – medžiagos perdirbimas, naujos medžiagos naujam produktui sukūrimas ir naujo produkto kūrimas, naujo produkto komercializavimas; (2) produkto inovacija – be tradiciškai gaminto laikraščio, bus gaminami nauji, eksperimentiniai produktai – interjero elementai (šviestuvai, laikrodžiai ir kt.), kurie bus gaminami iš perdirbto popieriaus, taip pat planuojama eksperimentuoti su naujai sukurta medžiaga, tiriant jos esamas ir galimas savybes.

Ekosistema atitinka Sumanios specializacijos krypties „Įtrauki ir kūrybinga visuomenė“ prioritete „Proveržio inovacijų kūrimo ir diegimo technologijos ir procesai“ numatytus rezultatus: (1) kūrybinės inovacijos technologijų perdavimo ir komercializavimo modelis, (2) naujo dizaino produkto vystymas, aukštos pridėtinės vertės produkto kūrimas ir eksportavimas, (3) socialinių inovacijų technologijos socialiai atsakingam verslui kūrimas.

4. MOKYMAI

4.1. MOKYMŲ CIKLAS LIETUVOS REGIONUOSE

Skatindamas šalies kultūros įstaigų darbuotojus ieškoti savo darbe pokyčių ir inovacijų, VšĮ Ateities visuomenės institutas inicijavo mokymo ciklą, kurį pavadino „Inovacijos kultūros įstaigose: dalinimosi patirtimi sesija“. Mokymų ciklo įgyvendinimui buvo sukurta unikali mokymų koncepcija bei trys inovatyvios mokymų programos.

Mokymų ciklas „Inovacijos kultūros įstaigose: dalinimosi patirtimi sesija“ Lietuvos regionų kultūros įstaigose

Varėnoje 2016 m. gegužės 17–19 d., Raseiniuose 2016 m. gegužės 24–26 d., Švenčionyse 2016 m. birželio 1–3d., Anykščiuose 2016 m. birželio 6–8 d., Vilkaviškyje 2016 m. birželio 15–17 d., Tauragėje 2016 m. birželio 20–22 d., Šilutėje 2016 m. birželio 27–29 d., Plungėje 2016 m. birželio 29–liepos 1d., Biržuose 2016 m. liepos.13–15 d., Pakruojyje 2016 m. liepos 19–21d.

Mokymų ciklo tikslas – pasidalinti patirtimi, atskleisti dalyviams būdus, kaip mąstyti kūrybiškai, paskatinti išdrįsti eiti pokyčių ir inovacijų keliu, įtraukti dalyvius į kūrybinių inovacijų kūrimo procesą. Mokymų metu išvystyta kiekvieno regiono kultūros įstaigos įveiklinimo ir koncepcija, pasidalinta gerąja Lietuvos ir Norvegijos patirtimi, užkrečiančiais pavyzdžiais. Kultūros įstaigose sukurti nauji paslaugų (produkto) prototipai, kiekvieno dalyvio sukurtas atstovaujamos organizacijos lėšų pritraukimo planas. Mokymų ciklo dalyviai paskatinti mąstyti kūrybiškai, kurti inovatyvius produktus ir paslaugas savo kultūros įstaigose.

Tikslinė auditorija – savivaldybių muziejų, bibliotekų ir kultūros centrų darbuotojai regionuose.

Dalyvių skaičius: 150

Išduotų pažymėjimų skaičius: 150

Šis trijų dienų mokymų ciklas dešimtyje Lietuvos regionų vykdytas įgyvendinant projektą „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-01-003, kuris bendrai finansuojamas 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

4.2. MOKYMĀSIS VISĄ GYVENIMĄ

**Kvalifikacijos kėlimo praktiniai seminarai „Teksto redagavimo aktualijos“
Vilniuje: 2016 m. balandžio 21 d.; 2016 m. gruodžio 8 d.**

Šešių akademinų valandų trukmės seminarai kalbos tvarkytojams, redaktoriams, stilistams, lietuvių kalbos mokytojams – visiems, norintiems įgyti praktinių redagavimo įgūdžių, praplėsti žinias ir patobulinti kvalifikaciją. Seminare pristatyti naujausi Kalbos komisijos nutarimai ir rekomendacijos, svarstyti bendrinės kalbos žodyno rengimo darbai, probleminiai kodifikacijos atvejai, teksto redagavimo aktualijos, diskutuota dėl galimų praktinių redagavimo problemų sprendimo būdų, atsakyta į seminaro dalyvių klausimus. Lektorė – humanitarinių mokslų daktarė docentė Lina Murinienė: kalbos ekspertė, stilistė, redaktorė, turinti daugiau kaip 20 metų darbo su tekstais patirtį.

Dalyvių skaičius: 100

Išduotų pažymėjimų skaičius: 100

5. ĮGYVENDINTI PROJEKTAI

Projektas „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-01-003

Projekto tikslas – pasitelkiant Norvegijos Karalystės gerąją patirtį, skatinti inovacijas ir modernius sprendimus savivaldybių kultūros įstaigose regionuose. Projekto metu, bendradarbiaujant su inovacijų ekspertais iš Norvegijos Karalystės, sukurtas ir išdėstytas specialiai Lietuvos regionams pritaikytas interaktyvus mokymų ciklas savivaldybių muziejams, bibliotekoms ir kultūros centrams. Projekto įgyvendinimo laikotarpis: nuo 2015-09-09 iki 2016-11-30.

Projekto partneriai – Lietuvos inovacijų centras ir Callosum Education (Norvegija).

Projektas bendrai finansuojamas 2009-2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

Bendra projekto vertė 113 355,76 Eur, finansavimo suma 96 352,40 Eur.

6. STRAIPSNIAI ŽINIASKLAIDOJE

6.1. VALSTYBĖS POLITIKOS TOBULINIMAS

Kodėl norima išguiti iš rinkos nevalstybinius institutus? Dr. Erika Furman

Lietuvos Vyriausybė deklaruoja, kad skatina inovacijas ir mokslo pažangą. Ar tikrai Švietimo ir mokslo ministerija vykdo Vyriausybės pavestos politikos įgyvendinimą, pasirenka tinkamas priemones tikslams pasiekti?

Abejonė kilo, kai teko iš arčiau susipažinti su valstybės požiūriu į privačius mokslo institutus. Kad tokie institutai galėtų veikti, jie, kaip ir valstybiniai, akredituojami Švietimo ir mokslo ministerijos. Ir tai teisinga praktika, filtruojant, kad nesikurtų kompetencijos neturintys juridiniai dariniai.

Tačiau egzistuojanti tokios atrankos tvarka kelia daug klausimų, iš kurių pagrindinis – ar tikrai skatinama Lietuvoje privati iniciatyva, siekianti telkti šalies mokslininkus vykdyti taikomuosius tyrimus ir prisidėti prie konkrečių sektorių augimo, pavyzdžiui, kūrybinių ir kultūrinių industrijų?

Bet apie viską nuosekliai. Biudžetinėmis lėšomis subsidijuojamiems valstybiniam institutams akreditacija suteikiama 6 metams, o privatiems, veikiantiems savomis lėšomis – metams. Taigi, susidaro akivaizdi diskriminacinė situacija, kai nevalstybiniam institutams užkertamas kelias konkuruoti mokslo ir žinių rinkoje, jei jie per vienerius metus nepasieks konkrečių rezultatų – bus išbraukti iš mokslo institutų registro, nebegalės vykdyti savo įsipareigojimų partneriams, nes pasikeis jų statusas.

Tokie iš esmės skirtingi reikalavimai valstybiniam ir nevalstybiniam institutams pažeidžia sąžiningos konkurencijos principą, įtvirtintą LR Mokslo ir studijų įstatymo 3 straipsnyje. Žinant, kad valstybė neturi pakankamai lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai (MTEP), atrodytų logiška, kad būtų ypač skatinama privati iniciatyva ir verslo prisidėjimas prie jos vykdymo.

Tačiau, pagal dabar galiojančią tvarką, nevalstybiniai institutai turi labai ribotą laiką MTEP veikloms atlikti, taip pat ir lėšoms pritraukti, kad tas veiklas išvis galėtų vykdyti. Be to, keistai atrodo ir kriterijai, kuriuos turi atitikti nevalstybiniai institutai, kad būtų akredituoti.

Valstybiniuose institutuose, pradedant trečiais metais nuo įsteigimo, MTEP veiklos turi sudaryti ne mažiau 15 proc., palyginti su gaunamais valstybės biudžeto asignavimais, o pradedant šeštaisiais metais – ne mažiau 30 proc. Tuo metu institutas, kurio statusas yra nevalstybinis mokslo tyrimų institutas, veiklą vykdančias be valstybės subsidijų, ir per metus po registracijos Švietimo ir mokslo institucijų registre deklaruojantis, kad daugiau kaip 20 proc. jo biudžeto tenka MTEP veikloms, yra

įvertinamas neigiamai, atsisakant akredituoti, nes, pasirodo, turėjo spėti skirti šioms veikloms daugiau nei 50 proc.

VšĮ Ateities visuomenės institutas (AVI) kreipėsi į švietimo ir mokslo ministrę Audronę Pitrienę su prašymu peržiūrėti nevalstybinių mokslo institutų akreditavimo tvarką, diskriminuojančią juos valstybinių institutų atžvilgiu. Dabar laukiama ministrės atsakymo, kuris parodys, ar Lietuvos ilgalaikė strategija „Lietuva 2030“, skelbianti, jog Lietuvoje vyksta inovacijų skatinimo politika, nėra tik skambūs žodžiai. Tačiau, net ir sulyginus bendruosius akreditavimo tvarkos kriterijus, gali kilti vertinimo paradoksų, kai Lietuvoje tiesiog nebus metodikos, kaip vertinti vieną ar kitą nevalstybinį institutą, kurio veiklos analogų šalyje iki tol nebūta.

Pavyzdžiui, Ateities visuomenės institutas yra vienintelis nevalstybinis institutas Lietuvoje, tiriantis ir analizuojantis kūrybines ir kultūrinės industrijas, skatinantis kultūros ekonomiką. Taigi, savo inovatyviu požiūriu ir veikla aplenkėme laiką – Mokslo inovacijų ir technologijų agentūra (MITA) neturi kūrybinių inovacijų vertinimo metodologijos, o dalis svarbiausių MTEP ir inovacijų veiklos sąvokų skirtinguose teisės aktuose apibrėžiamos skirtingai arba nedera su tarptautiniais dokumentais (eksperimentinė plėtra, inovacijos) (Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo įstatymo projekto ex-ante poveikio verslo sąlygoms vertinimo ataskaita, 2015, p. 12).

AVI suburtų mokslininkų tyrimo objektai yra unikalūs, iki šiol Lietuvoje netyrinėti jokio valstybinio instituto, pavyzdžiui, lietuviškos kino industrijos ekosistema, tradicinės pramonės transformacija į kūrybinę pramonę. Per trejus nuoseklaus darbo metus buvo sukurtas ateities kino sklaidos Lietuvoje modelis, kuris jau buvo pristatytas keliose tarptautinėse konferencijose ir sulaukė susidomėjimo. Modelį planuojama taikyti ne tik Lietuvoje, bet ir pardavinėti kitoms šalims. Šiuo metu vystymo etape yra dar keli stambius pokyčius žadantys MTEP projektai.

Taigi, Lietuvoje nevalstybiniams institutams tikrai yra didelės galimybės, kad ir auganti kūrybinių industrijų pramonė, apimanti ir turizmo, paveldo, muziejų, scenos menų, dizaino ir kitus aukštos pridėtinės vertės produktus bei paslaugas teikiančias organizacijas. Tad gal reikėtų geranoriškai peržiūrėti esamas tvarkas, patobulinti jas kartu su socialiniais partneriais, ir ne riboti, bet skatinti privačių institutų veiklą Lietuvoje. Jei nevalstybiniai institutai bus vienus metus įrašomi, kitus – išbraukiami iš registro, vargu bau, ar pakaks valstybinių institutų lankstumo, mokslinės antreprenerystės ir motyvacijos prisidėti prie išmanios visuomenės kūrimo.

Publikuota:

<http://www.15min.lt/naujiena/aktualu/nuomones/erika-furman-kodel-norima-igsawiti-is-rinkos-nevalstybinius-institutus-18-646333>;

<http://verslas.lrytas.lt/izvalgos-ir-nuomones/kodel-norima-igsawiti-is-rinkos-nevalstybinius-institutus.htm>;

<https://aidas.us/erika-furman-kodel-norima-igsawiti-is-rinkos-nevalstybinius-institutus/>.

6.2.VISUOMENĖS RAIDOS TYRIMAI, STUDIJOS, ĮŽVALGOS, PROGNOZĖS IR ANALIZĖ ŽINIASKLAIDOJE

Tyrimas: 63 proc. rajonų gyventojų nevaikšto į kultūros renginius

„Bibliotekoms, muziejams bei kitiems regionų kultūros centrams skirtos lėšos dažniausiai yra panaudojamos darbuotojų atlyginimams, remontui, inventoriui įsigyti, o veiklos vykdymui numatyta vos 9 proc. bendro biudžeto, – teigia Ateities visuomenės instituto steigėja ir direktorė dr. Erika

Furman. – Deja, nei skirtas biudžetas, nei suremontuotos patalpos nepaskatins žmonių lankytis kultūros renginiuose. Tradicinis mąstymas ir kasmečių tradicinių renginių organizavimas nėra patraukli daugeliui gyventojų, ypač jaunimui. Mūsų projekto tikslas – skatinti kultūros įstaigų darbuotojus mąstyti kūrybiškai ir inovatyviai, galvoti, kaip į kultūrinės veiklas įtraukti kuo daugiau gyventojų. Tik patys žmonės, keisdami savo mąstymą, gali tai padaryti.“

Plačiau: <http://sc.bns.lt/view/item/196523>

Ekspertas iš Norvegijos: pokyčius kultūros įstaigose lems tik atkaklūs entuziastai

Į ateitį žvelgiančios įmonės ir organizacijos vis daugiau dėmesio skiria darbuotojų kūrybingumą ir inovacijas skatinančioms priemonėms, o psichologiniai ir organizacijų vadybos tyrimai rodo, kad vienos iš pagrindinių kliūčių kūrybiškumui yra griežta hierarchija, kontrolė ir biurokratija. Šiame kontekste visuomenės dėmesys nukrypsta ir į šalies kultūros įstaigų darbuotojus, iš kurių tikimasi itin aktyvaus kūrybiškumo ir pavyzdžio visai vietos bendruomenei.

Skatindamas šalies kultūros įstaigų darbuotojus ieškoti savo darbe naujų pokyčių ir inovacijų, VšĮ „Ateities visuomenės institutas“ Vilniuje surengė mokymus aktyviausiems Lietuvos savivaldybių muziejų, bibliotekų ir kultūros centrų darbuotojams. Mokymus vedė inovacijų ir kūrybingumo ekspertas iš Norvegijos – dr. Federico Lozano, sutikęs pasidalinti pagrindiniais pastebėjimais bei išvalgomis.

Plačiau: <http://www.15min.lt/naujiena/kultura/asmenybe/ekspertas-is-norvegijos-pokycius-kulturos-istaigose-lems-tik-atakklus-entuziastai-285-567931>

Kultūros įstaigų darbuotojai mokomi diegti ir plėtoti kūrybos inovacijas pagal kolegų Norvegijoje patirtį

Diegti ir plėtoti kūrybos inovacijas Lietuvoje – nėra lengva užduotis. Net ir todėl, kad pati sąvoka „inovacijos“ kultūros srityje daugeliui vis dar suprantama labai siaurai. VšĮ Ateities visuomenės institutas 2015 metais inicijavo savivaldybių kultūros įstaigų inovatyvumo tyrimą. Jo duomenimis, didžioji dalis respondentų nėra susipažinusi su „inovacijų“ sąvoka ir galimomis jos reikšmėmis. Atsižvelgdamas į inovacijų būtinybę šalies kultūros įstaigose, Ateities visuomenės institutas, kartu su VšĮ Lietuvos inovacijų centru, integruodami partnerių norvegų rekomenduotą ir Norvegijoje gana populiarų kūrybinio mąstymo metodą (angl. „design thinking method“), sukūrė naują mokymų programą Lietuvos kultūros įstaigoms. Vienas iš šios programos tikslų – skatinti tarpsektorinį bendradarbiavimą, t. y. muziejų, bibliotekų ir kultūros centrų bendrą darbą su, pavyzdžiui, vietos verslo įmonėmis, nes naujoviški sprendimai ir inovacijos dažnai reikalauja įvairių sričių įsitraukimo.

Plačiau: <http://sc.bns.lt/view/item/207290>

Be inovacijų ir darbuotojų kvalifikacijos kėlimo kultūra šalies regionuose pasmerkta žlugti

VšĮ Ateities visuomenės instituto 2016 metais atliktas savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo tyrimas parodė, kad pagrindinis būdas skatinti inovacijas regionų kultūros įstaigose yra darni ir nuosekli valstybės politika, dialogas tarp kultūros darbuotojų, mokslininkų ir politikų, dalyvaujant savivaldos administracijai, bendruomenėms ir verslui.

Ateities visuomenės instituto direktorės dr. Erika Furman teigimu, didžioji dalis kultūros sektoriaus veikėjų regionuose yra iškritusi iš bendros inovacijų politikos įgyvendinimo sistemos arba dalyvauja joje labai vangiai, nėra susipažinusi su elementariomis sąvokomis: „socialinės inovacijos“,

„sisteminės inovacijos“, „minkštosios inovacijos“, „vietinės inovacijos“, „kūrybinės inovacijos“. Pokyčiai kultūros srityje gali įvykti tik įgyvendinus edukacijos programas kultūros sektoriuje, keliant darbuotojų kvalifikaciją.

Plačiau: <http://sc.bns.lt/view/item/210819>

Straipsniai parengti įgyvendinant projektą „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse" Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-01-003, kuris bendrai finansuojamas 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

6.3. EDUKACINĖS VEIKLOS VIEŠINIMAS

Lietuvos regionų savivaldybių kultūros įstaigų veiklos inovatyvumo mokymų viešinimas.

- Apie mokymus Anykščiuose:
<http://www.anyksta.lt/naujienos/naujienos/46646-kulturos-istaig-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti>
- Apie mokymus Raseiniuose:
 - <http://www.raseiniai.lt/index.php?1102759824>;
 - <http://raseinaiturizmas.lt/lt/pramogauk-raseiniuose-nekeisti-5>
- Apie mokymus Švenčionyse:
http://svencioniu.krastas.w3.lt/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4047:inovacijos-nea-pinigis-o-kaip-kultros-srityje&catid=527:2016-m-birelio-11-d-etadienis-nr43-1576&Itemid=59
- Apie mokymus Vilkaviškyje: <http://www.santaka.info/?sid=36402>
- Apie mokymus Šilutėje:
 - <http://www.silute.lt/go.php/lit/Kulturos-istaigu-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti>
 - <http://www.silutekpc.lt/naujienos/kulturos-istaigu-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti/>
 - <http://www.myliusilute.lt/naujienos/kulturos-istaigu-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti>
 - <http://www.silutiskis.lt/naujienos/diena/kulturos-istaigu-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti-9320/>
- Apie mokymus Plungėje „Plungės žinios“, 2016 m. liepos 5 d. Nr. 52, p. 10.
- Apie mokymus Biržuose: <http://www.siaure.lt/article/articleview/15097/1/212>
- Apie mokymus Pakruojyje:
 - http://pakruojo.krastas.lt/?data=2016-07-27&rub_raj=1140535305&id=1469116058&pried=2016-07-22
 - <http://www.pakruojis.lt/go.php/lit/Kulturos-istaigu-darbuotojai-mokesi-kurybiskai-mastyti/4993>

Projektas „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-01-003, kuris bendrai finansuojamas 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

7. KONFERENCIJOS, PILIETINĖS DISKUSIJOS

Konferencija „Lietuvos kultūros politika ir kultūros sektoriaus ateitis“, 2016 m. rugsėjo 29 d.

Konferencijoje diskutavo ir savo požiūrį, prognozes ir ateities alternatyvas pristatė kultūros veikėjai, mokslininkai, verslininkai, politikai. Renginio metu buvo pristatyti projekto rezultatai, Norvegijos finansinių mechanizmų 2009-2014 m. suteikta nauda Lietuvos rajonų kultūros įstaigų darbuotojams bei atskleistas teigiamas poveikis kultūros įstaigų darbuotojams regionuose bei kultūros įstaigų lankytojams ir bendraminčiams. Ateities visuomenės institutas siekia, kad projekto „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ tyrimų ir mokymų rezultatai bei įdirbis būtų panaudoti teigiamiems pokyčiams kultūros sektoriuje kurti.

Konferencija vykdyta įgyvendinant projektą „Regionų savivaldybių kultūros įstaigų kompetencijų ugdymas paslaugų modernizavimo, kūrybos inovacijų diegimo ir erdvių įveiklinimo srityse“ Nr. NOR-LT10-VRM-01-K-01-003, kuris bendrai finansuojamas 2009–2014 m. Norvegijos finansinio mechanizmo ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

Pilietinė diskusija „Lietuvos kultūros politika – ką žada partijos prieš rinkimus?“

VšĮ Ateities visuomenės institutas kartu su Lietuvos mokslų akademija inicijavo pilietinę diskusiją, skirtą aptarti kultūros politikos gaires, politinių partijų programinės deklaracijos kultūros politikos atžvilgiu vadovaujantis teiginiu „Kultūra yra valstybės pamatas“, kuris yra įtvirtintas 2010 m. Seimo nutarime „Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės“. Demokratinės atskaitomybės modeliai reikalauja, kad partinės organizacijos rinkėjams pateiktų aiškiai apibrėžtas partijos programas kaip matą, kuriuo remdamiesi rinkėjai spręstų apie partijos veiklą valdžioje, todėl siekiant skatinti pilietines, demokratines nuostatas ir politinių partijų atskaitomybės piliečiams tradicijas, buvo organizuota vieša pilietinė diskusija.